

ଝେ ପ୍ରାଣାଧର ଘର ହିଟେ

ଓଡ଼ିଶା ଜଗନ୍ନାଥ କମ୍ପାନୀ, କଟକ

ଯେ ପ୍ରାଣଧରେ ପର ହୃଦେ

ଲେଖକ

ଶ୍ରୀ ସରୋଜ କୁମାର ସିଂହ ଏମ୍. ଏସ୍. ସି, ଏମ୍. ଫିଲ୍.

ଅଧ୍ୟାପକ, ରେଭେନ୍ସା କଲେଜ, କଟକ

ପ୍ରକାଶକ

ଭଦ୍ରଶା ଜଗନ୍ନାଥ କମ୍ପାନୀ

ବାଲୁବଜାର, କଟକ—୨

ଯେ ପ୍ରାଣ ଧରେ ପର ହୃଦେ

(ବଣ ଜଙ୍ଗଲର କାହାଣୀ)

(The book particularly Contains
the Topic "Conservation of the
Environment" keeping in view with
"Operation Black Board Scheme.")

ନୂତନ ମୁଦ୍ରଣ : ୧୯୮୮

ମୂଲ୍ୟ :

ଛଅଟଙ୍କା

ମୁଦ୍ରାକର :

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତ ପ୍ରେସ୍,

ବିଡ଼ାନାସୀ କଟକ-୧

ବନ୍ଦ ବିଷୟରେ —

ଆଜି ମଣିଷ ନିଜର ଗୁଣଦା ମେଣାଇବା ପାଇଁ ଅତି ନୃଶଂସ ଭାବେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଗଛ କାଟି ପକାଉଛି । ତଦ୍ୱାରା ଜଙ୍ଗଲଗୁଡ଼ିକ ସମେତ ଲେପ ପାଇବାରେ ବାରିଛି । ଏହି ଅନୁପାତରେ ଜଙ୍ଗଲ ହଜାଗଲେ, ଅଳ୍ପ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରୁ ଜଙ୍ଗଲ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯିବ । ତାପରେ ଯେଉଁ ଭୟାବହ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହେବ, ତାହା ଆଜି ସମସ୍ତଙ୍କର ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ହୋଇଛି ।

ତେଣୁ ତହିଁରୁ କିପରି ନିସ୍ତାର ମିଳିବ, ତାହାହିଁ ଏ ପୁସ୍ତକର କଥାବସ୍ତୁ । ଗାଁ ଗାଆଁକୁ କିପରି ଜଙ୍ଗଲର ଫେରାଇ ଆଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ; ଏଥିପାଇଁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସଚେତନ କରିବାକୁ ପୁସ୍ତକଟି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ପୁସ୍ତକଟି ସବୁଠାରୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଖପାଠ୍ୟ ଓ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ହେବ ବୋଲି ଆଶା, ବିଶେଷତଃ ଏହା ଗ୍ରହଗୁଣୀ ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରିବ ।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ପାଠାଗାର ଓ ସ୍କୁଲ ପାଠାଗାର ଏବଂ ଅପରାଧମାନ ବ୍ଲାକ୍‌ବେର୍ଡ୍ ସ୍ଥିଳ ପାଇଁ ପୁସ୍ତକର ଗୁଣାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ।

ପାଠକ ପାଠିକାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏ ପୁସ୍ତକଟି ଆଦୃତ ହେଲେ ମୋର ଶ୍ରମ ସାର୍ଥକ ହେବ ବୋଲି ଆଶା ।

ବିନୟ

ଲେଖକ

ସୂଚୀପତ୍ର

୧ । ଚନ୍ଦ୍ର ମଣିଷର ଗୁରୁ	୧
୨ । ଚନ୍ଦ୍ରର ଉପକାର	୩
୩ । ଆମ ଜୀବନ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଥାଏ	୮
୪ । ଆମ ଖାଦ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଥାଏ	୧୦
୫ । ଚନ୍ଦ୍ର କପର ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ	୧୩
୬ । ଚନ୍ଦ୍ରର ଔଷଧ ମିଳେ	୧୫
୭ । ଜଙ୍ଗଲର ଆକର୍ଷଣ	୨୦
୮ । ମନୁଷ୍ୟର ବନ୍ୟ ପ୍ରକୃତି	୨୩
୯ । ଆମ ଚପୋବନ	୨୭
୧୦ । ଜଙ୍ଗଲ କାଟି ପକାଇବାର ବିପଦ	୩୦
୧୧ । ସାମାଜିକ ବନ ପ୍ରକଳ୍ପ	୩୪
୧୨ । ଦାଗଦ୍ୱୟ ଦୁଷ୍ଟ କରଣ	୩୯
୧୩ । ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ	୪୧

ଗଛ ମଣିଷର ଗୁରୁ

ଆମ ଭାଗବତରେ ଗୋଟିଏ ପଦ ଅଛି —

ଧନ୍ୟ ଜୀବନ ଏ ଜଗତେ

ଯେ ପ୍ରାଣ ଧରେ ପରହତେ ॥

ଏହି ମୂଲ୍ୟବାନ କଥାଟି କହିଛନ୍ତି ପରମ ସାଧକ ଅବତୁତ । ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ସେ ଚରଣ ଜଣ ଗୁରୁଙ୍କୁ ମନେ ମନେ ବରଣ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ‘ବୃଷ’ ହିଁ ଥିଲେ ଜଣେ ଗୁରୁ । ଏହି ବୃଷକୁ ଅବଧୂତ ଗୁରୁ ରୂପେ ଭକ୍ତି କରୁଥିଲେ । ବୃଷଠାରେ ବହୁ ମହତ୍ ଗୁଣ ପୂରି ରହିଛି ।

ପରେପକାର ଗୁଣଟିକୁ ସେ ବୃଷଠାରୁହିଁ ଶିକ୍ଷା କରିଥିଲେ ।
ତେଣୁ ବୃଷକୁ ସେ ଗୁରୁରୂପେ ବାଛି ଥିଲେ ।

କେଉଁ ଆଦମ ଯୁଗରୁ ଏହି କାଟି ଏବେ ବି ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ଭାଗବତରୁ ପାଠ କରୁଛି । ଗଛକୁ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଭାଗବତରେ ପୂଜା କରୁଅଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ଜାତିର ଲୋକ ବିଭିନ୍ନ ଗଛକୁ ଦେବତା ବୋଲି ପୂଜା କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ଦେବା-ଦେବୀ ଏଇ ଗଛ ମୂଳରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଦେବା-ଦେବୀଙ୍କ ସହ ଗଛ ମଧ୍ୟ ପୂଜା ପାଉଛି ।

କିନ୍ତୁ ମଣିଷ ହମେ ଗଛର ଉପକାର ଭୁଲିଯାଇ ତାକୁ ହାଣି ପକାଉଛି । ଖାଦ୍ୟ ଗନ୍ଧିବା ପାଇଁ ତାହାର କାଠକୁ ଜାଳ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରୁଛି । ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ବଂସ କରି ଚାଲିଛି । ହମେ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା କମି ଯାଉଛି । ଜଙ୍ଗଲ ସବୁ ପଦା ହୋଇ ଯାଉଛି ।

ବଣଜଙ୍ଗଲରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଗଛ ବଢ଼ି ଉଠେ । ଗଛକୁ ଆମେ କାଟି ପକାଇଲେ ଜଙ୍ଗଲ ରହିବ କିମିତି ? ଜଙ୍ଗଲ ସଫା ହୋଗଲେ ଆଉ ବର୍ଷା ହେବ ନାହିଁ । ଦେଶରେ ମରୁଡ଼ି ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଦେଖା ଦେବ । ମଣିଷ ଏହି ଭୟାବହ ପରିଣତିକୁ ଡାକି ଆଣୁଛି । ତେଣୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଇ ବିପଦ ପ୍ରତି ସତର୍କ ହେବା । ଗଛ କାଟିବା ନାହିଁ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଟଙ୍କା ସୁନାକୁ ସାଙ୍ଗିତ ରଖୁ । କିନ୍ତୁ ଟଙ୍କା ସୁନା ଅପେକ୍ଷା ଗଛଲତା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଭିଦ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟବାନ । ତେଣୁ ଗଛର ଅନ୍ୟ ନାମ ବନ୍ୟ-ସମ୍ପଦ । ଏହାକୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ସାଙ୍ଗିତ ରଖିବା ।

ଆମେ ସମସ୍ତେ ରାମାୟଣ ପଢ଼ିଛୁ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିତୃପୂଜ୍ୟ
ପାଳନ କରି ଚଉଦ ବର୍ଷ ବଣରେ କଟାଇ ଥିଲେ । ବଣର
ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରି ସେ ସବୁ କଷ୍ଟ ଭୁଲିଯାଇ ଥିଲେ ।
ମଣିଷର ଦୁଃଖ ବେଳେ ଗଛ ଲତା ସତେ ଯେପରି ତାକୁ
ବହୁତ ସାନ୍ତ୍ବନା ଦିଏ । ମଣିଷର ସୁଖଦୁଃଖର ସାଥୀ ଏଇ
ଗଛ ଲତା । ଆମେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ଏହି ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦକୁ ରକ୍ଷା
କରିବା ।

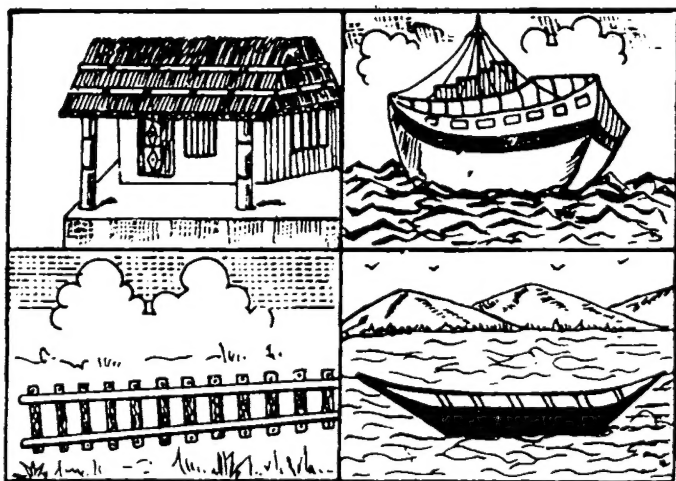
∴

.

ଗଛର ଉପକାର

ମଣିଷ ଜନ୍ମ ହୁଏ । କାଠ ଦୋଳରେ ଝୁଲେ । ପୁଣି ମରି-
ଗଲେ କୋକେଇରେ ବନ୍ଧାହୁଏ । ଶୁଶାନରେ କାଠଦ୍ୱାରା
ପୋଡ଼ା ହୁଏ । ମଣିଷର ଜନ୍ମଠାରୁ ମରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାଠ
ସବୁବେଳେ ଦରକାର ।

ମଣିଷ ଘର ତିଆରି କଲେ କଢ଼ି ବରଗା ପାଇଁ କାଠ
ଆଣେ । ଜଙ୍ଗଲରେ ଥିବା ଶାଳ, ପିଆଶାଳ, ଶାଗୁଆନ କାଠ-
ଆଦି ଭାରି ଶକ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କ ଘରେ ଟେବୁଲ୍, ଚୌକି ବେଞ୍ଚ

ଇତ୍ୟାଦି ପଡ଼ିଛି । ମଣିଷ ଖଟ ଉପରେ ଶୋଉଛି ।
ଆଲମାରୀରେ ଜଳଷ ରଖୁଛି ।

ରେଳପଥରେ ଏହି ଶକ୍ତ କାଠପଟା ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି । ନଦୀରେ ଭାସୁଥିବା ଡଙ୍ଗା କାଠରେ ତିଆରି । ସମୁଦ୍ରର ଜାହାଜ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କାଠ ଦରକାର । ଏମିତି ବହୁ ଦରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମଣିଷ ପ୍ରତିଦିନ କାଠ ବ୍ୟବହାର କରୁଛି ।

ସବୁଠୁ ବଡ଼ କଥା ହେଲା କାଗଜ । ମଣିଷ ବହୁ ପଢ଼ି ବିଦ୍ୟା ଅର୍ଜନ କରୁଛି । ବହୁ ନପଢ଼ି ଥିବା ଲୋକ ମୂର୍ଖ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷ ବହୁ ପଢ଼ି ଶିକ୍ଷିତ ହେବା ଉଚିତ । ଏହି ସବୁ ବହୁ କାଗଜରେ ତିଆରି । କାଗଜରେ ଆମେ ଚିଠି ଲେଖୁଁ । କାଗଜ ନଥିଲେ ସ୍କୁଲ, କଲେଜ, ବ୍ୟବସାୟ ଚାଲିପାରନ୍ତା ନାହିଁ ।

ଏହି କାଗଜ କାଠ ମଣ୍ଡରୁ ତିଆରି ହୁଏ । କାଠ ନଥିଲେ କାଗଜ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । କାଗଜ ନଥିଲେ ଆମେ ମାନେ ଶିକ୍ଷିତ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଦେଶ ଭୂଲନାରେ ଆମେ ପଢ଼ରେ ପଡ଼ିଯାନ୍ତୁ ।

ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଗ୍ରାମରେ ରୁହନ୍ତି । ଏମାନେ ରାନ୍ଧିବା ପାଇଁ ଜାଳ ଦରକାର କରନ୍ତି । ସହର ଲୋକମାନେ ବି ଜାଳ ପାଇଁ ଦାଠ କିଣନ୍ତି । ଜାଳେଣୀ କାଠ ପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ହଜାର ହଜାର ଗଛ କଟା ହେଉଛି ।

କୃଷକ ହଲଲଙ୍ଗଳ ପାଇଁ କାଠ ଦରକାର କରେ । ଶଗଡ଼ ଗାଡ଼ିଟିଏ ଗାଁରେ ନିହାତି ଦରକାର । ଇମିତି ଭାବେ ଜୀବନର ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ କାଠ ପ୍ରୟୋଜନ ।

ପୂର୍ବେ ଲୋକମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଯେ କାଠ କେବେ ସରିଯିବ ନାହିଁ । ଯେତେ କାଟିଲେ ବି ଗଛ ପୁଣି ବଢ଼ି ଉଠିବ । ଅବଶ୍ୟ ସେତେବେଳେ ଆମ ଦେଶରେ ଏତେ ଲୋକ ନଥିଲେ । ଅଳ୍ପ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ କାଠ ସୁବିଧାରେ ମିଳୁଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲରୁ ସେମାନେ ନିଜ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ କାଠ ପାଉଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ, ଡ୍ରମେ ଦେଶରେ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଲା । ବେଣୀ ବେଣୀ ଖାଦ୍ୟ ରନ୍ଧା ହେଲା । ବେଣୀ ବେଣୀ କାଠ ଜଳାଗଲା । ଜଙ୍ଗଲ ପାଖରେ ରହୁଥିବା ଲୋକମାନେ ଅନବରତ କାଠ କାଟିଲେ । ଦୂର ଲୋକମାନଙ୍କୁ କାଠ ବିକ୍ରୀ କରି ପଇସା ପାଉଲେ । ଡ୍ରମେ ଜଙ୍ଗଲ ଯବୁ ଲୋପ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ କାଠ କାଟିଲେ, ଅଳ୍ପଦିନ ଭିତରେ କାଠ ମିଳିବ ନାହିଁ ।

ଦିନକୁଦିନ ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷୟ ହେଉଛି । ଗୋବରକୁ ଆମ୍ବେମାନେ ଜମିରେ ସାର ଭୂପେ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି । ଜାଳପାଇଁ ଆମ୍ବେମାନେ ଗଛ ହାଣ୍ଟୁଛନ୍ତି । ଜଙ୍ଗଲ ନଷ୍ଟ ହେଉଛି ।

ଏହାର ପରିଣାମ ଅତି ଭୟଙ୍କର । ଗଛଛୁଡ଼ିକ ଆମର ଭୂମିକୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି । ପାଣିକୁ ମାଟିତଳେ ସଞ୍ଚୟ କରନ୍ତି । ଗଛ ଯୋଗୁ ମାଟିତଳେ ପାଣିଥାଏ । କୂଅ ଖୋଳିଲେ ପାଣି ବାହାରେ । ଗଛ ନଥିଲେ ସବୁପାଣି ସମୁଦ୍ରକୁ ନିଗିଡ଼ି ଯାଆନ୍ତା ।

ମାଟି ଆମର ମା । ମାଟିରୁ ଆମେ ଫସଲ ଆମଦାନୀ
କରୁ । କିନ୍ତୁ ଏଇ ମାଟି ଗଛଦ୍ୱାରା ରକ୍ଷା ହୁଏ । ଗଛର ଚେର
ମାଟିକୁ କାମୁଡ଼ି ଧରେ । ତେଣୁ ବର୍ଷା ହେଲେ ମାଟି ଧୋଇ
ହୋଇଯାଏ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ କହନ୍ତି ।
ଏହା ଗଛ ଦ୍ୱାରାହିଁ ସମ୍ଭବ ହୁଏ ।

ତେଣୁ ଗଛର ଉପକାର କେତେ ସମସ୍ତେ ବୁଝିବା
ଉଚିତ । ଜଙ୍ଗଲକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ । ନୂଆ ଜଙ୍ଗଲ
ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉଚିତ ।

∴

.

ଆମ ଜୀବନ ଗଛରେ ଯାଏ

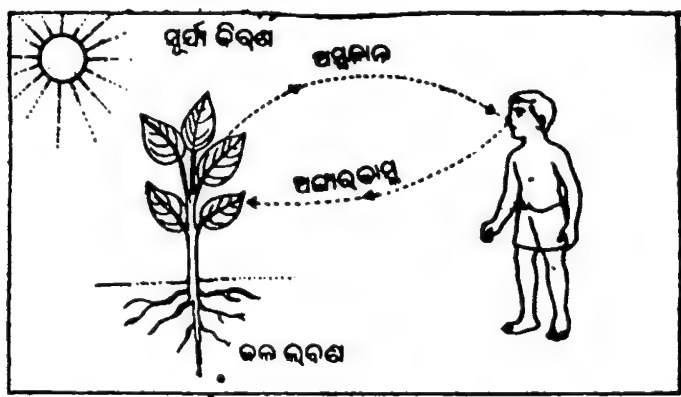
ଗଛ ଆମର କି ଭବିଷ୍ୟତ କରେ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ।
କିନ୍ତୁ ଅସଲ କଥା ଅନେକେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଗଛ ଆମକୁ
ଜୀବନ ଦେଇଛି । ଆହାର ଯୋଗାଉଛି । ସେଇ ଅଜଣା
କଥା ଏବେ ଶୁଣ ।

ଆମେମାନେ ପୃଥିବୀର ସୁଲଭାଗରେ ବାସ କରୁଛୁ ।
ଆଉ କେତେକ ପ୍ରାଣୀ ଜଳ ଭାଗରେ ବାସ କରନ୍ତି । ଏ
ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀ ଗଛ ପାଇଁ ବଞ୍ଚିଛନ୍ତି । ସୁଲଭାଗରେ ଯିମିତି
ଉଠିବ ଅଛି, ଜଳ ଭାଗରେ ମଧ୍ୟ ଉଠିବ ରହିଛି ।

ଗଛ ଯେତେବେଳେ ବଢ଼େ, ନିଜ ଦେହରୁ ଅକ୍ସିଜେନ
ବା ଅମ୍ଳଜାନ ବାଷ୍ପ ଛାଡ଼େ । ସେଇ ଅମ୍ଳଜାନ ମଣିଷ ନିଜ
ଫୁଲ୍ଲସରେ ଗ୍ରହଣ କରି ବଞ୍ଚେ ।

ସମସ୍ତେ ଜାଣୁଛନ୍ତି ଯେଉଁଠି । ମୃତ୍ୟୁମୁଖୀ
ସ୍ତ୍ରୀକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଅମ୍ଳଜାନ (ଅକ୍ସିଜେନ)
ଦିଆଯାଏ । ଅମ୍ଳଜାନ ଅଭାବରେ ଆମେମାନେ କ୍ଷଣମାତ୍ର
ବଞ୍ଚି ପାରୁବା ନାହିଁ । ଏହି ଅମ୍ଳଜାନ ଆମେମାନେ ଗଛରୁ
ଲାଭ କରୁ ।

ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ, ମଣିଷ ନିଜ ଦେହରୁ ବିଷାକ୍ତ ପବନ ନିଃଶ୍ୱାସରେ କାଢ଼ିପକାଏ । ଏହି ପବନରେ ଅଙ୍ଗାର-କାମ୍ଳ ଥାଏ । ଏହି ବିଷକୁ ଗଛ ଶୋଷି ନିଏ । ଗଛ ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ବାୟୁ ଦରକାର ।

ଗଛକୁ ଭଗବାନ, କାହିଁକି ସୃଷ୍ଟି କରିଅଛନ୍ତି ? ତାହା ଏବେ ସମସ୍ତେ ବୁଝ । ଗଛ ନଥିଲେ ମନୁଷ୍ୟ ନିଃଶ୍ୱାସରେ ଛାଡ଼ୁଥିବା ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ବାସ୍ତବରେ ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ପୂର-ଯାଆନ୍ତା । ଆମେ ସେଇ ବିଷାକ୍ତ ପବନ ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ୱାସରେ ଗ୍ରହଣ କରି ଶ୍ୱେତରେ ପଡ଼ନ୍ତି ।

ଭାଙ୍ଗୁରମାନେ ମୁହଁ ଘୋଡ଼ାଇ ଶୋଇବାକୁ ମନାକରି ଅଛନ୍ତି । କାରଣ ଆମ୍ଭେମାନେ ଯେଉଁ ଦୂଷିତ ବାୟୁ

ଛାଡ଼ିଛୁ, ତାହା ପୁଣି ଗ୍ରହଣ କରିବୁ । ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ହେବୁ ।
 ଏହି ଦୂଷିତ ବାୟୁ ଅଜାରକାମକୁ ଗଛ ଗ୍ରହଣ କରେ ।
 ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ରୋଗ ମୁକ୍ତ କରେ । ଛବିଟିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ।
 ଗଛ କିପରି ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇଛି ତାହା ଜାଣ ।

ଆମ ଖାଦ୍ୟ ଗଛରେ ଥାଏ

ପୃଥିବୀରେ ବହୁତ ପ୍ରକାର ଜୀବଜନ୍ତୁ ବାସ କରନ୍ତି ।
 ମଣିଷର ବୁଦ୍ଧି ଥିବାରୁ ସେ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଢ଼ି । ସବୁ
 ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଏହି ଜୀବଜନ୍ତୁମାନେ ଖାଦ୍ୟ
 ଖାଇ ବଞ୍ଚନ୍ତି । ଖାଦ୍ୟ ନ ପାଇଲେ ସମସ୍ତେ ମରିଯିବେ ।
 ଦେଶରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼ିଲେ ଲୋକମାନେ ମରିଯାନ୍ତି । କାରଣ
 ସେମାନେ ଖାଦ୍ୟ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ଖାଦ୍ୟ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ
 ବଳଦେଏ ଓ ବଞ୍ଚାଇ ରଖେ ।

ଏହି ଜୀବଜନ୍ତୁ ମାନଙ୍କର ପାଟି, ଆଖି, କାନ ଇତ୍ୟାଦି
 ଅବୟବ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଗଛର ନାହିଁ । ଗଛର ଚେର, ପତ୍ର,
 ଫୁଲ, ଫଳ ଇତ୍ୟାଦି ଅଛି ।

ଜୀବଜନ୍ତୁମାନେ ଚାଲୁଲ କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଗଛ ଫୁଟିର ହୋଇ ରହିଥାଏ ।

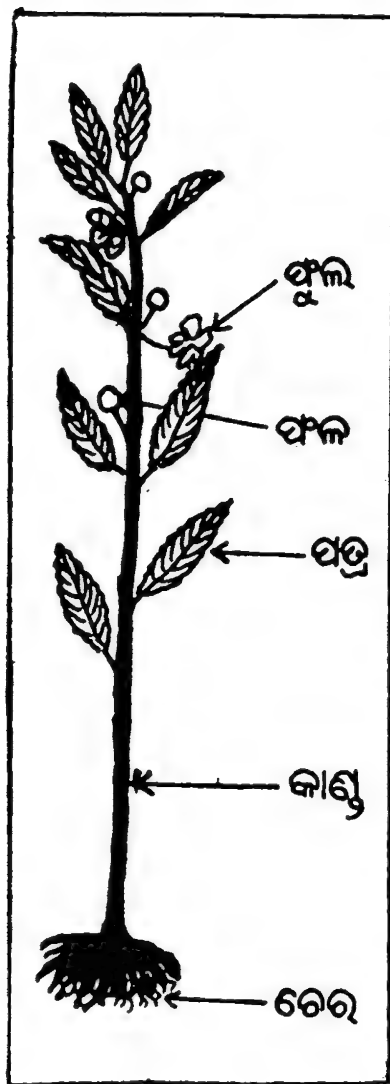
କିନ୍ତୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା ଜୀବଜନ୍ତୁ ମାନେ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ଗଛ ବା ଉଦ୍ଭିଦ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି । ଗଛ ନଥିଲେ ଜୀବ ରହନ୍ତା ନାହିଁ ।

ଅଥଚ ଉଦ୍ଭିଦ ନିଜେ ନିଜର ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ କରେ । ଉଦ୍ଭିଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବା ବଳକା ଖାଦ୍ୟକୁ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଓ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଖାଇବଞ୍ଚନ୍ତି ।

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଘରେ ଯେଉଁ ଖାଦ୍ୟ ରନ୍ଧା ହେଉଛି ତାହା ଉଦ୍ଭିଦରୁ ଆସିଛି । ତେବେ କ୍ଷୀର କିପରି ଉଦ୍ଭିଦଠାରୁ ଆସିଲା ? ଆମ୍ଭେମାନେ ସମସ୍ତେ ଦୁଧ ପିଇବାକୁ ଭଲପାଉ । ଗିଣୁ ଓ ଚୋରୀ ପାଇଁ ଏହା ଏକମାତ୍ର ଖାଦ୍ୟ ଏହି କ୍ଷୀର ସିଧା ଉଦ୍ଭିଦଠାରୁ ମିଳେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କ୍ଷୀର, ଉଦ୍ଭିଦରୁହଁ ସୃଷ୍ଟି । ତାହା କିପରି ?

ଆମ୍ଭେମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଗାଈ ମହୁଷୀ ଛେଳି ଇତ୍ୟାଦି ପଶୁଙ୍କଠାରୁ ଦୁଧ ପାଇଥାଉ । ଏହି ଗାଈ ଛେଳି ମହୁଷୀମାନେ ଘାସ, ଡାଳପତ୍ର ଖାଇ କ୍ଷୀର ଦିଅନ୍ତି । ଯେଉଁଠି ବୃକ୍ଷ, ଲତା ଓ ଘାସ ଇତ୍ୟାଦି ନାହିଁ, ସେଠାରେ ଜୀବଜନ୍ତୁ ବଞ୍ଚି ପାରବେ ନାହିଁ । କ୍ଷୀର ଦେବେ କୁଆଡ଼ୁ ?

ଗଛଲତା ଇତ୍ୟାଦି ଉଦ୍ଭିଦମାନେ ଆମୃତ୍ସୁ ଖାଦ୍ୟ
ଯୋଗାଉଛନ୍ତି । ଧାନ, ଗହମ, ମକା ଓ ତୈଳବିଜ ଏସବୁ

ଉଦ୍ଭିଦରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ।
ଆମ ପିନ୍ଧିଥିବା ଲୁଗା
କିମ୍ବା ଗଛରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ।

ଉଦ୍ଭିଦ ଆମୃତ୍ସୁ ଖାଦ୍ୟ
ଯୋଗାଏ, ଏକଥା ସତ ।
ଉଦ୍ଭିଦ ଏହି ଖାଦ୍ୟ ଫଳ,
ମୂଳ, ପତ୍ର ଓ କାଣ୍ଡରେ
ସାଇତି ରଖେ । ପ୍ରାଣୀ-
ମାନେ ନିଜେ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।
ଉଦ୍ଭିଦର ଏଇ ସାଇତା
ଖାଦ୍ୟକୁ ପ୍ରାଣୀମାନେ
ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ଖାଦ୍ୟର
ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଉଦ୍ଭିଦ
ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାଏ । ଏହି
ଖାଦ୍ୟ ଆମୃତମାନଙ୍କର
ମୌଳିକ ଖାଦ୍ୟ ।
ତା ପରେ ବା ଭିନ୍ନ
ଉପାୟରେ ତାହା ରନ୍ଧା
ହୋଇ ସୁସ୍ୱାଦୁ ହୁଏ ।

ଗଛ ନଥିଲେ, ଆମକୁ ଖାଦ୍ୟ କିଏ ଦିଅନ୍ତା ? କ୍ଷୀର
କିଏ ଦିଅନ୍ତା ? ଗଛ ଅଭାବରେ ଆମେମାନେ ଦିନେ ବି
ବଞ୍ଚି ପାରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ଗଛ କିପରି ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ

ଗୋଟିଏ ଗଛକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ଏହା ପାଞ୍ଚ ଭାଗରେ
ବିଭକ୍ତ । ଚେର, କାଣ୍ଡ, ପତ୍ର, ଫୁଲ ଓ ଫଳ । ଗୋଟିଏ
ଗଛ ଛୋଟରୁ ବଡ଼ ହୁଏ । ତାଳ ପତ୍ର ବଢ଼େ । ଫୁଲ ଧରେ
ତାପରେ ଫଳ ହୁଏ । ଯାହା ଜୀବଜନ୍ତୁ ମାନେ ଖାଇ
ବଞ୍ଚନ୍ତି ।

ଗଛର ମୂଳ ହେଲା ଚେର । ଏହା ମାଟି ତଳେଥାଏ ।
ଏଇ ଚେର ମାଟିରୁ ଜଳ ଓ ଲବଣ ଅଂଶ ନେଇ ଗଛକୁ
ପଠାଏ । ମାଟି ସହିତ ଜାଣୁଡ଼ି ଧରେ ।

ମାଟି ଉପରେ କାଣ୍ଡ ଗଛକୁ ସଲଖ କରି ରଖେ ।
ଚେର ପଠାଉଥିବା ଜଳ ଓ ଲବଣ ଅଂଶକୁ, ପତ୍ରକୁ
ପଠାଏ । ପତ୍ର ଏହି ଜଳ ଓ ଲବଣ ପାଇ ଖାଦ୍ୟ ତିଆରି
କରେ । ତାହାକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ଅଜୀର-
କାମ୍ନ କିପରି ଗଛ ବଢ଼ିବାକୁ ଦରକାର, ଆଗରୁ ଜାଣିଛ ।
ପତ୍ରରେ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସଦା ସର୍ବଦା ହେଉଛି ।

ପତ୍ର ହେଲା ଗଛର ରୋଷାଇ ଘର । ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକା
ଛିଣ୍ଡାଇ ଦେଲେ ଗଛ ଆଉ ଖାଦ୍ୟ ଦିଆର କରପାରେ
ନାହିଁ ।

ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ, ଚେର କାଣ୍ଡ ଓ ପତ୍ର ସମସ୍ତେ
ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି ।

ଶେଷରେ ଗଛରେ ଫୁଲ ଧରେ । ତା'ପରେ ଫଳ ।
ଫଳ ପାରିଲେ ଜୀବକନ୍ତ ମାନେ ଆହାର କରନ୍ତି । ଧାନ
ପାରିଲେ, ଆମ୍ବେମାନେ ଚୁଉଳ ପାଉଁ ।

ଫଳରେ:-			
ତାଣ୍ଡରେ:-			
ତେରରେ:-			
ଫଳରେ:-			

ପତ୍ରରେ ଯେଉଁ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି ତାହା ଗଛ
ନିଜେ ଖାଏ । ବଳକା ଖାଦ୍ୟ ଜୀବକନ୍ତ ମାନେ ଖାଆନ୍ତି ।
ଏହି ଗଛ ନିଜ ଦେହର ବଢ଼ିଲା ସ୍ଥାନରେ ଖାଦ୍ୟ ସଞ୍ଚୟ
କରିଥାଏ । ଯାହା ଆମ୍ବେମାନେ ଖାଉଁ ଏଥିରୁ କେତେଟି
ନମୁନା ତଳେ ଦିଆଗଲା ।

ପତ୍ରରେ — ପାଲଙ୍ଗ, ସଜନାଶାଗ, ବନ୍ଧାକୋବି

କାନ୍ଥରେ — ଆଲୁ, ଆଖି, ଅଦା, ପିଆଜ ।

ଚେରରେ — କଦମ୍ବଳ, ଗାଜର, ମୂଳା ।

ଫଳରେ — ନଡ଼ିଆ, ଆମ୍ବ, ପଣସ, ବାଇଗଣ ।

ତାହାହେଲେ ଗଛ ବା ଉଦ୍ଭିଦଠାରୁ ଖାଦ୍ୟ ପାଇ
ଜୀବ ଜଗତ ବଞ୍ଚି ରହୁଛି । ଏହାର ପ୍ରମାଣ ଆହୁର ବହୁତ
ଅଛି । ଏ ବିଷୟରେ ବହୁତ ବଡ଼ ବଡ଼ ବହି ଲେଖା ହୋଇ
ସ୍କୁଲ, କଲେଜରେ ପଢ଼ା ହେଉଛି ।

ଏଥର ଆମେ ସମସ୍ତେ ଗଛର ଗୋପନ ରହସ୍ୟ
ଜାଣିଲେ । ଉଦ୍ଭିଦ ନଥିଲେ ଜୀବଜନ୍ତୁମାନେ ଖାଦ୍ୟ
ପାଆନ୍ତେ ନାହିଁ । ଅନୁଜାନ ପାଇଁ ଧାରନ୍ତେ ନାହିଁକି ନିମିଷ
ମାତ୍ର ବଞ୍ଚି ଧାରନ୍ତେ ନାହିଁ ।

∴

.

—

ଗଛରୁ ଔଷଧ ନିକେ

ଏବେ ଡାକ୍ତର ଖାନାରେ ରୋଗ ପାଇଁ ବଟିକା
ମିଳୁଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ମୂଲ୍ୟ ବେଶୀ । ଆମ ବାଡ଼ି ବଗିଚାରେ

ବହୁତ ଗଛ ଅଛି । ସେଥିରୁ ମଧ୍ୟ ଔଷଧ ମିଳେ । ଆମ ପୁଅ
ପୁରୁଷଗଣ ଡାକ୍ତରଖାନା ଦେଖି ନଥିଲେ । ସେମାନେ
ପତ୍ରର ରସ, ଫଳ, ମୂଳ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଔଷଧ କରିଥିଲେ ।
ଆମ ଦେଶରେ କବିରାଜୀ ଚିକିତ୍ସା ବହୁ ପୁରାତନ । ସେମାନେ
ଯେଉଁ ଔଷଧ କରନ୍ତି ଏସବୁ ଗଛପତ୍ରରୁ ଆସିଥାଏ ।

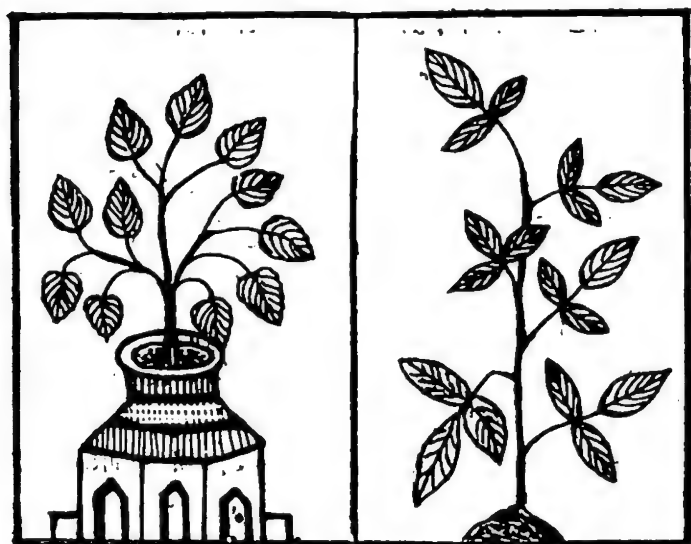
ରୋଗ କାହାକୁ ନଷ୍ଟଏ । କିନ୍ତୁ ସବୁ ସାଗାରେ ଡାକ୍ତର
ମିଳନ୍ତି ନାହିଁ । ଗାଁ ଗଣ୍ଡାରେ ଡାକ୍ତର ନାହାନ୍ତି । ଲୋକ-
ମାନେ ଏହି ଛେ ପତ୍ରରୁ ଔଷଧ ସଂଗ୍ରହ କରଥାନ୍ତି । ପ୍ରାୟ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଘରେ ଏମିତି ଗଛ ଲଗା ହୋଇଥାଏ ।

ତୁଳସୀ ପତ୍ରରେ ବସ୍ତୁକୁ ପୁନଃ । ବେଲପତ୍ରରେ
ମହାଦେବଙ୍କୁ ପୂଜା କରୁ । ଏହା ଯୁଗ ଯୁଗଧରି ରହିଆସିଛି ।
ତୁଳସୀପତ୍ର ଓ ବେଲପତ୍ର ଠାକୁରଙ୍କ ଧନ୍ତା । ଆମେମାନେ
ଘରରେ ଘୋଡ଼ା ଖାଉଁ ।

କିନ୍ତୁ ଏହି ତୁଳସୀ ପତ୍ର ବା ବେଲ ପତ୍ରରେ ବହୁତ
ଔଷଧଗୁଣ ଅଛି ।

ତୁଳସୀ:- ହିନ୍ଦୁମାନେ ଏହାକୁ ଚଉକ୍ଷରେ ରଖି ପୂଜା
କରନ୍ତି । ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲେ ଏହା ମୂଳରେ ଦୀପ ଦିଅନ୍ତି ।
ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଜଳ ସହିତ ପାଣିଟି ତୁଳସୀପତ୍ର
ଗୋଟିଏଟିକୁ କବିରାଜ କରଥାନ୍ତି । ଏପରି କଲେ ଜ୍ୱର ବା
ସର୍ବ ହେବ ନାହିଁ ।

ତୁଳସୀପତ୍ର ରସରେ ମହୁ ମିଶାଇ ଶିଶୁକୁ ଦେଲେ
ସର୍ବ ଓ କାଶ ଭଲ ହୁଏ । ଭାଙ୍ଗଡ଼ା ଅନେକ ରୋଗ ପାଇଁ
ଏହା ଗୋଟିଏ ମହୋଷଧି । ସେଥିପାଇଁ ଏହା ଘରେ ଘରେ
ପୂଜା ପାଏ ।

ଲେ:- ଶିବଙ୍କୁ ବେଲ ପତ୍ରରେ ପୂଜା କରାଯାଏ ।
ଆମ୍ଭେମାନେ ବେଲପତ୍ର ଓ ପାଦୁକ ଖାଉଁ । ଏହା ଦେହ
ପ୍ରତି ବହୁତ ଉପକାରୀ ଅଟେ ।

ବେଲପତ୍ର ଖାଇଲେ ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ ଓ ପେଟ୍ ପମ୍ପା ଭଲ
ହୋଇଯାଏ । ଖାଦ୍ୟ ହଜମ ହୁଏ । ଶ୍ୱାସ ତୃପ୍ତି ହୁଏ ।

ବେଲପତ୍ର ପରି ବେଲ ମଧ୍ୟ ଉପକାରୀ । କଥା ବେଲ
ପୋଡ଼ିକରି ମିଶ୍ରି ଗୁଣ୍ଡ ଦେଇ ଖାଇଲେ ଗ୍ରହଣୀ ଓ ନାଲରକ୍ତ

ସାତାବଳ ହୁଏ । ଖରାଦିନେ ପାଟିଲ ବେଳ ପଣାର ଗୁଣ ତ
ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଅଳ୍ପ ପଇସାରେ ଭଲ ପାନୀୟ
ମିଳିଥାଏ ।

ନିମ୍ବ-ନିମ୍ବପତ୍ର ପିତା । ତଥାପି ଲୋକମାନେ ନିମ୍ବ
କଢ଼କୁ ଭାଜି ଖାଆନ୍ତି । ଏଥିରେ ଔଷଧ ଗୁଣ ଭରି ରହିଛି ।
କର୍ମରୋଗ ଆଦୌ ହୁଏ ନାହିଁ ।

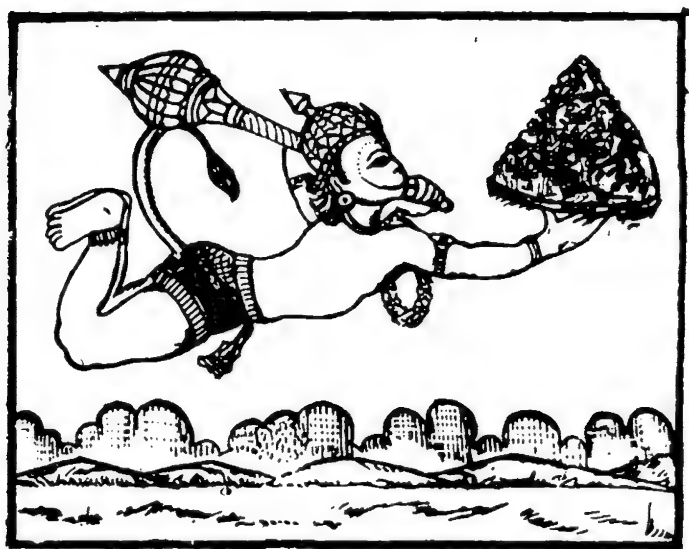
ନିମ୍ବ ଛେଲି ଓ ପତ୍ରକୁ ପାଣିରେ ସିଝାଇବ । ସେଇ
ପାଣିରେ ଘା ଧୋଇଲେ, ଘା ଭଲ ହୋଇଯିବ ।

ଅସାଧ୍ୟ କର୍ମରୋଗ ନିମ୍ବତେଲରେ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ।
କବିରାଜଙ୍କୁ ପଚାରି ଏ ସବୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

ଏହିପରି ଭାବରେ ବହୁତ ଗଛ ଲତା ଆମ ବାଡ଼ି ଘରେ
ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଆୟୁର୍ବେଦ ଚିକିତ୍ସାରେ ଏସବୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରୟୋଜନ । ଗାଁ ଗହଳରେ ଏହିପରି ବହୁତ ଚୁଟୁକା ଔଷଧ
ବହୁମୁଗରୁ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି । ଲୋକମାନେ ସୁସ୍ଥ ଓ ସବଳ
ଅଛନ୍ତି । ବିନାଖର୍ଚ୍ଚରେ ସବୁପ୍ରକାର ଔଷଧ ଗଛ ପତ୍ରରୁ
ପାଉଛନ୍ତି ।

ହରିଡ଼ା, ବାହାଡ଼ା, ଅଏଁଲା, ଭାଳିମ୍ବ, ଲେମ୍ବୁ
ଇତ୍ୟାଦି ଗଛରୁ ବହୁ ଔଷଧ ମିଳିଥାଏ । ଉଣା ଅଧିକେ
ସମସ୍ତେ ଏକଥା ଜାଣନ୍ତି ।

ତେଣୁ ଛେ ଆମକୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଏ । ପ୍ରଣାସରେ
 ‘ଅକ୍ଷୟକେନ’ ବା ଅଳ୍ପକାଳ ଯୋଗାଏ । ସେହି ବାୟୁଯୋଗୁଁ
 ଆମର ପ୍ରାଣ ବଞ୍ଚେ । ତାହାଛଡ଼ା ରୋଗ ହେଲେ, ଏହି
 ଗଛ ପତ୍ରରୁ ଔଷଧ ମଧ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଏ । ତେଣୁ ଗଛହିଁ
 ମଣିଷର ପରମ ମିତ୍ର ।

ରାମାୟଣରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଶତ୍ରୁତ୍ୱେ କଥା ସମସ୍ତେ
 ପଢ଼ିଥିବ । ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରରେ ମୃତ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ‘ବିଶଲ୍ୟକରଣୀ’
 ବୃକ୍ଷଦ୍ୱାରା ବଞ୍ଚିଥିଲେ । ହନୁମାନ ଗଛଟିକୁ ଚଢ଼ିନିପାରି
 ସମୁଦାୟ ଗଜନାର୍ଦ୍ଦନ ପାହାଡ଼ଟିକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ବୋହୁ
 ନେଇଥିଲେ ।

ଜଙ୍ଗଲର ଆକର୍ଷଣ

ବୃକ୍ଷ ଆନୁମାନଙ୍କର ଜୀବନରକ୍ଷା କରିଛି । ଅମକୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇଛି । ଅମ୍ଳଜାନ ବାଷ୍ପ ଦେଇଛି । ଦେହକୁ ବଳ ଦେଇଛି । ଘର କରିବା ପାଇଁ କାଠ ଦେଇଛି ।

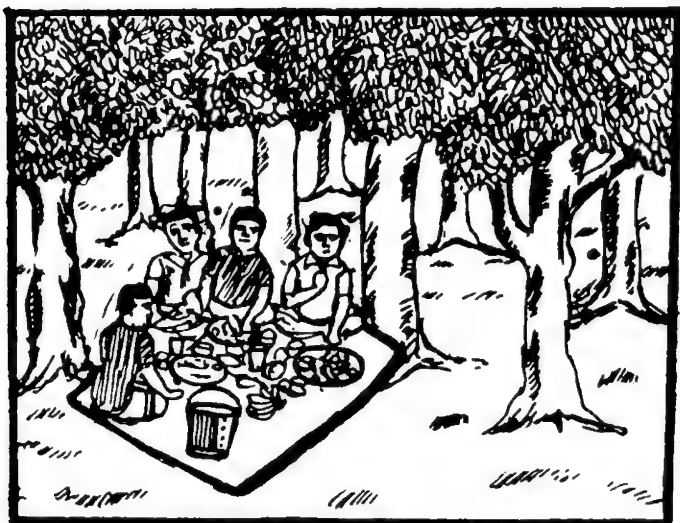
ବିଆସି ମଣିଷ ଆହୁର ସୁଖ ଚାହେଁ । ସବୁ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରାଣୀ । କାରଣ ଭଗବାନ ମଣିଷକୁ ଦେହ ସହିତ ‘ମନ’ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏଇ ମନ ଗୋଟିଏ ଅତ୍ୟୁତ ଜିନିଷ । କ୍ଷଣକ ଭିତରେ ମନ ପୃଥିବୀ ବୁଲିଆସେ ।

ମନରେ ବହୁତ ଭାବନା ହୁଏ । ମନୁଷ୍ୟ ନାନା ପ୍ରକାର ଆଶା ମନରେ କରେ । ଭବିଷ୍ୟତ ଚିନ୍ତା ଏଇ ମନ ମଧ୍ୟରେ କରେ । ମନୁଷ୍ୟ ତାର ସମସ୍ତ ଅନୁଭୂତି ମନେ ଧରି ରଖେ । ତେଣୁ ମନୁଷ୍ୟ ଏ ଜଗତର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବ ।

ତେବେ ଏଇ ମନକୁ କିପରି ସତେଜ ରଖିବା ? ମନ ଭଲ ନ ରହିଲେ ଦେହ ଆଦୌ ଭଲ ରହିବ ନାହିଁ । ମନ ଭଲ ଥିଲେ ରୋଗ ଦୂରେଇ ଯିବ । ମନ ଭଲ ରହିବାକୁ ଭଗବାନ ଅନେକ ସୁନ୍ଦର ବସ୍ତୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ମନରେ ଦୁଃଖ କାନ୍ତ ହେଲେ, ଆମ୍ଭେମାନେ ସେଇ ସୁନ୍ଦର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଁ । ତାହା ହେଲା ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ।

ଆମ ଭିତରେ ଅନେକ ଲୋକ ସହରରେ ବା ଥାନ୍ତି ।
 ସେଠାରେ କଳକାରଖାନା ଚାଲୁଛି । ପୋଡ଼ା କୋଇଲା ବା
 ତେଲର ଗନ୍ଧ, ଧୂଆଁ, ଧୂଳି ସହରକୁ ଅସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟକର କରୁଛି ।
 ସେଥିରେ ପୁଣି ଯାନ ବାହାନ ଲୋକ ଗହଳି, ଠେଲ ପେଲ ।
 ମନୁଷ୍ୟର ମନ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇପଡ଼େ ।

ମଣିଷ ସବୁବେଳେ ଚାହେଁ ତାର କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରୁ କିଛି
 ସମୟ ପାଇଁ ମୁକ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଭଗବାନ ଅନନ୍ତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ
 ଆମ ଚାରିପାଖରେ ପୂର୍ଣ୍ଣକରି ରଖିଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ
 ତାହା ଉପଭୋଗ କରିବା ଉଚିତ ।

(ବେଙ୍ଗେ)

ଆମ ଚାରି ପାଖରେ ବଣ, ପାହାଡ଼, ନଦୀ, ସମୁଦ୍ର,
 ହ୍ରଦ ଆଦି ଅଛି । ଏଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ।

ଘରଠାରୁ ଦୂରକୁ ଯାଇ ବଣଭୋଜୀ କରିବାକୁ ଆମକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ଛୁଟି ହେଲେ ବଣ ପାହାଡ଼ରେ ଥିବା ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ-କର ସ୍ଥାନକୁ ଯିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ମନ ସତେଜ ରହେ । ଘର ଛାଡ଼ି ବାହାରେ ବୁଲି ଆସିଲେ ମନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ । ଭଲ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ଫେରି ଆସେ ।

କେବେ ମଣିଷ ଏହି ବଣକୁ କାହିଁକି ଏତେ ଭଲପାଏ ? ଟିକେ ଛୁଟି ମିଳିଲେ ବଣ ଭିତରକୁ ଯିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ? ତୋଟା ବା ବଗିଚାରେ ବସିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । କାହିଁକି ?

କାରଣ, ଏଇଭଳି ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ମନୁଷ୍ୟ ଜାତି ପ୍ରଥମେ ବାସ କରୁଥିଲା । ଆଜିକୁ ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ମନୁଷ୍ୟ ରୂପ ଜାଣି ନଥିଲା । ବଣରେ ବୁଲି ଯାଇ ମୂଲ ଖାଇ ବଞ୍ଚି ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କୁ ପୁରାତନ ପ୍ରସ୍ତର ଯୁଗର ମଣିଷ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏବେ ବି ଆମ ଦେଶରେ ବହୁତ ଲୋକ ବଣ ପାହାଡ଼ରେ ବାସ କରନ୍ତି । ସେମାନେ ଆଦିବାସୀ ।

ଆମର ଗୁରୁ ପୁରୁଷଗଣ ବଣ ମଣିଷ ଥିଲେ । ସେମାନେ ପର୍ବତ ଗୁହାରେ କିମ୍ବା ଗଛ ଉପରେ ଶୋଉଥିଲେ । ସେଇ ଗଛ ଆମ ଦେହରେ ଖୁଲିଛି । ତେଣୁ ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ପ୍ରତି ଏବେବି ମଣିଷ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରୁଛି । ଯେତେ ବେଳେ ଆମେ କୌଣସି ଜଙ୍ଗଲକୁ ବୁଲିଯାଉ, ତାହା ଆମକୁ ନିଜଘର ପରି

ଲଗେ । ସତେ ଯିମିତି ଆମେ ସ୍ୱରୂପା ବାସୁଲୀକୁ ଫେରି
ଆସିବୁ । ତେଣୁ ବଣକୁ ବୁଲିଗଲେ ମନ ସତେକ ରୁହେ ।
କାମ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହ ଆସେ ।

ମନୁଷ୍ୟର ବନ୍ଧ୍ୟ ପ୍ରକୃତି

ମଣିଷ ପ୍ରଥମେ ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ ରହୁଥିଲା । ଗୁରୁଆଡ଼େ
ବିପଦ ଥିଲା । ମଣିଷ ଯେତେ ସତର୍କ ଥିଲେ ବି ହଠାତ୍ ମୃତ୍ୟୁ
ଭୟ କରୁଥିଲା । ଆଜି ବି ଆମ ମନରେ କେତେକ ଜନ୍ମଗତ
ଭୟ ଅଛି । ପ୍ରାଚୀନ ମଣିଷ ଅନ୍ଧାରକୁ ଭୟ କରୁଥିଲା ।
ସେତେବେଳେ ଶିକୁଳୀବତୀ ନଥିଲା । ଲୋକମାନେ
ଦିଆସିଲି କଣ ଜାଣି ନଥିଲେ । ଗୁରୁଆଡ଼େ କିଛି କିଛି
ଅନ୍ଧାର । ରାତି ହେଲେ ଭୟଙ୍କର ଜୀବଜନ୍ତୁମାନେ ପଦାକୁ
ବାହାରୁ ଥିଲେ । ମଣିଷ ଭୟରେ ଗଛ ଉପରେ ଶୋଉଥିଲା ।
ତେଣୁ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଆମେମାନେ ଅନ୍ଧାରକୁ ଭୟ କରୁଛୁ ।

ପୁଣେ ଆଦିମ ମାନବ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ କୁକୁର ପୋଷିଥିଲା । ଆଜି ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭେମାନେ କୁକୁରକୁ ଗୃହ-ପାଳିତ ପଶୁ କରିଛୁ ।

ଆମର ପୂର୍ବପୁରୁଷଗଣ ଅରଣ୍ୟବାସୀ ଥିଲେ । ବନ୍ୟ ଜନ୍ତୁଙ୍କ ଠାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ କାଠିଆଁ ଜାଳି ତା' ଗୁରପାଖରେ ବସୁଥିଲେ । ଠିକ୍ ସେହିପରି ଆଜିମଧ୍ୟ ପରିବାରର ଲୋକେ ବୁଲିକୁ ଘେରି ବସିଯାନ୍ତି । ଦେହକୁ ଉଷ୍ମ କରନ୍ତି । ମନକୁ ବସନ୍ଦ ମୁକ୍ତ କରନ୍ତି । ଆମ ଅଜାଣତରେ ଆମ ଭିତରେ ସେଇ ଆଦିମ ବନ୍ୟ ପ୍ରକୃତି ଆମକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଘରଘର ପାଖରେ ଫୁଲଗଛ ଲଗାଇବାକୁ ଭଲପାଉ । ଜାଗା ନଥିଲେ ଘରଭିତରେ କୃତ୍ରିମ ଫୁଲଗଛ ଲଗାଉ । ଫୁଲପ୍ରତି ଏହି ଆଗ୍ରହ ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ମନରେ ଥିଲା । ସେହି ଆଗ୍ରହ ଏବେବି ଅତୁଟ ଅଛି ।

ପିଲାମାନେ ଦୋଳ ଖେଳିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ଗଛ ଚଢ଼ିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ପବିତ୍ର ଶିଖରକୁ ଯିବାକୁ କୌତୂହଳ ହୁଏ । ଏସବୁ ଆମ୍ଭ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ସ୍ମୃତି । ବଣ ପାହାଡ଼ର ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଆମକୁ ଆକର୍ଷଣ କରେ । ଏହି ଆନନ୍ଦ ଆଉ କେଉଁଠାରୁ ମିଳେ ନାହିଁ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ହମେ ଶିକ୍ଷିତ ହେଉଛୁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ମୂଲ୍ୟବାନ ବସ୍ତୁ ପିନ୍ଧୁଛୁ । ଆମର ପୂର୍ବ ପୁରୁଷ ପଶୁ ଚମଡ଼ା ଓ ପଶୁ ଲୋମରେ ନିଜ ଦେହକୁ ଘୋଡ଼ାଉ ଥିଲେ । ଏବେ

ମଧ୍ୟ ପଶୁ ଲୋମର ପୋଷାକ ଭଲ ଭଲ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ
ପିନ୍ଧନ୍ତି । ଏ ଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ ମୂଲ୍ୟବାନ । ମେଣ୍ଟା ରୁମରୁ ତିଆରି

ଗରମ ପୋଷାକ ଏବେବି ଆମେ ପିନ୍ଧୁଛୁ । ଶୀତଦିନେ
କମ୍ବଳ ଯୋଡ଼ାଇ ହେଉଛି । ସେହି ଆଦମ ପୁରୁଷ ଆମ
ଦଳୀରେ ବନ୍ଦ୍ୟ ପ୍ରକୃତି ରହି ଆସିଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ ରହୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
କେତେକ ଜଙ୍ଗଲୀ ଅଭ୍ୟାସ ଆମ ଭିତରେ ରହିଛି । ତେଣୁ
ଅରଣ୍ୟକୁ ବୁଲି ଗଲବେଳେ ଆମ ମନରେ ଅପୂର୍ବ ଉତ୍ସାହ
ଆସେ । ନୂତନ ଶକ୍ତି ପାଇଲୁପରି ଲାଗେ । ମନରେ ସରସତା
ଓ ଆନନ୍ଦ ଭରିଯାଏ ।

ଦେହ ଓ ମନ ସତେକ ରଖିବା ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲର
ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଜଙ୍ଗଲ ବିନା ଆମେ ଦଣ୍ଡେ ହେଲେ
ସୌ ପାରିବା ନାହିଁ ।

ଆମ ତପୋବନ

ପୁରୁଣ ଯୁଗର କଥା । ସେତେବେଳେ ମୁନି ରଷିମାନେ ବଣ ଭିତରେ ରହୁଥିଲେ । ତପସ୍ୟା କରୁଥିଲେ । ଆଶ୍ରମଟି ବୃକ୍ଷ, ଲତାଦ୍ୱାରା ସୁଶୋଭିତ ଥିଲା । ତାହାର ନାମ ଥିଲା ତପୋବନ ।

ସେହି ତପୋବନ ଶାନ୍ତି ଓ ସୁଖର କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳ ଥିଲା । ସେଠାରେ ମୁନିକୁମାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିଷ୍ୟମାନେ ଆସି ପାଠ ପଢୁଥିଲେ । ମୁନି କୁମାରୀଗଣ ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଶ୍ରମର ତତ୍ତ୍ୱ ନେଉଥିଲେ । ଏହି ମୁନି ରଷିମାନେ ଏପରି ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ରହି ବହୁ ଶାସ୍ତ୍ର ରଚନା କରି ଚିରଅମର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଆଶ୍ରମବାସୀଗଣ ଏହି ତପୋବନକୁ ସୁନ୍ଦର, ମନୋ-ରମ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଥିଲେ । ବିଭିନ୍ନ ଫଳ, ଫୁଲ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରି ଆଶ୍ରମର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ାଇ ଥିଲେ । ସନ୍ତାନପରି ସେଇ ଗଛଗୁଡ଼ିକର ଯତ୍ନ ନେଉଥିଲେ ।

ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଫୁଲର ମହକରେ ସୁବାସିତ ହେଉଥିଲା । ନାନା ପ୍ରକାର ରସାଳ ଫଳରେ ବନଭୂମି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ଆଶ୍ରମବାସୀ ସମସ୍ତେ ଫଳ ମୂଳ ଆହାର କରୁଥିଲେ । ଯଜ୍ଞ ପାଇଁ କାଠ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲେ । ଦୀପ ଜାଳିବା ପାଇଁ

ତେଲ ପାଉଥିଲେ । ତପୋବନରେ ସବୁ କିଛି ବ୍ୟବହାରୀୟ
ଜିନିଷ ପୂର୍ବ ରହିଥିଲା ।

ତେଣୁ ତପୋବନରେ ହୁଷ ରୋଦଣ କରୁବା ଆଶ୍ରମ
ବାସୀଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । ତହିଁରୁ ସେମାନେ ନିଜର
ଆବଶ୍ୟକ ଜିନିଷ ପାଉଥିଲେ । ନିଜର ବାସଭୂମି ଚାରିପାଖ
ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଗନ୍ତାଘର ହୋଇଥିଲା । ଯେଉଁ ଦିନ ଯେ-
ବେଶରେ ସେମାନେ ସ୍ଥସ୍ଥସବଳ ଓ ନିରୋଗୀ ହୁଲେ ।

ଛୋଟ ଛୋଟ ଗଛଗୁଡ଼ିକୁ ଯତ୍ନାନ ପରି ବଢାଇବାକୁ
ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ । ମନର ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ ଅତିରେ ଲିଭିଯାଏ ।
ରମାୟଣର ସୀତାବନବାସ କଥାଟି ସମସ୍ତେ ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି ।

ବାଲ୍ମୀକିଙ୍କର ତପୋବନରେ ରହି ପଡ଼ିବ୍ରତା ସୀତା ଏହି କଠୋର ଦଣ୍ଡକୁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ ।

ସୀତା ସେତେବେଳେ ଗର୍ଭବତୀ ଥିଲେ । ବାଲ୍ମୀକି ତାଙ୍କୁ ନିଜ କନ୍ୟାପରି ରଖି ବହୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଆଶ୍ରମ ତପୋବନରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଗଛ ଲଗାଇ ତା ମୂଳରେ ପ୍ରତିଦିନ ଜଳଦାନ କରିବାକୁ ପରମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭଲ ରହିବ । ଶିଶୁକୁ ଲାଳନ ପାଳନ କିପରି କରିବାକୁ ହେବ ତାହା ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା କରି ହେବ । ଏହି ମର୍ମରେ ଭକ୍ତକବି ‘ସୀତା ବନବାସ’ ପଦ୍ୟ ରଚନା କରି ଅଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ପଦରେ ବାଲ୍ମୀକି ସୀତାଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି —

“ନିରେମିବା ଆଗରୁ ତନୟ ମୁଖ
ଲଭିବୁ ତନୟର ପାଳନ ସୁଖ” ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଫଳାନ୍ତ ଜନ୍ମହେବା ପୂର୍ବରୁ ସତୀ ସୀତା ଶିଶୁପାଳନର ସମସ୍ତ ଗୁଣ ଶିଖିଥିବେ ।

ଯଥା ସମୟରେ ସୀତାଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ଲବକୁଶ ଯାଆଁଲା ପୁଅ ଜନ୍ମ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସୀତା ଏହି ତପୋବନରେ ଛୋଟ ଶିଶୁ ଦୁଇଟିକୁ ଛୋଟ ଛୋଟ ଦୁଇଟି ସୁନ୍ଦର ଗଛପରି ବଢ଼ାଇଥିଲେ ।

ସେହିପରି ଆଉ ଗୋଟିଏ ପୌରାଣିକ ଲେଖ ‘ଶକୁନ୍ତଳା’ । ମହର୍ଷି କଣ୍ଠ ନିଜ ଆଶ୍ରମରେ ଶକୁନ୍ତଳାକୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେଇ-

ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଆଦର୍ଶରେ ଗଢ଼ା ଶକ୍ତିନ୍ତଳା ଆଶ୍ରମର ବୃକ୍ଷ-
ଲତାକୁ ଗଢ଼ୀର ସେହରେ ବଢ଼ାଇଥିଲେ । ଗଛଗୁଡ଼ିକ
ମୂଳରେ ଜଳଦାନ କରିବା ତାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟହ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା ।

ଶକ୍ତିନ୍ତଳା ଆଶ୍ରମ ଉଦ୍ୟାନରେ ଫୁଲ ଗଛରେ ପାଣି
ତାଲୁଥିବା ବେଳେ ରାଜା ଦୁଷ୍ମନ୍ତଙ୍କୁ ଭେଟି ଥିଲେ । ଫୁଲ-
ଗଛ ଭିତରେ ଶକ୍ତିନ୍ତଳା ଠିକ୍ ଫୁଲଟିପର ଦେଖା ହେଉ-
ଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଦେଖାରେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ଖୁବ ଖୁସିହୋଇ
ଶକ୍ତିନ୍ତଳାଙ୍କୁ ସେହି ତପୋବନରେ ବିବାହ କରିଥିଲେ ।
ଆଶ୍ରମର ବୃକ୍ଷଲତାଗଣ ସତେ ଯେତେ ଜୀବନ୍ତ ହୋଇ
ଶକ୍ତିନ୍ତଳାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇଥିଲେ ।

ମଣିଷ ପ୍ରତି ବୃକ୍ଷଲତାଗଣ କପର ସହାନୁଭୂତିଶୀଳ
ତାହା ଏହି ତପୋବନରୁ ପ୍ରମାଣ ମିଳେ ।

ଜଙ୍ଗଲ କାଟିପକାଇବାର ବିପଦ

ଆମେ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି । ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶରେ ଆମ ଘର ।
ଦିନ ଥିଲା, ଏଇ ଓଡ଼ିଶାରେ ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ଘେରି ରହିଥିଲା ।
ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଭୂଭାଗର ଢେକଡ଼ା ଜାଗା ଭାଗ ଅଞ୍ଚଳ
ବନଭୂମି ଥିଲା । ବହୁ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଏହି ଅରଣ୍ୟରେ ବାସ
କରୁଥିଲେ । ଫଳେ ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେଲା । କାଠ
କାଟି ସେମାନେ ନିଜ ଗୃହଦା ମେଣ୍ଟାଇଲେ । ଗଛ ହାଣିବା
ଯୋଗୁଁ ବନଭୂମି କ୍ରମଶଃ କମିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଏବେ ହସାବରୁ ଜଣାଯାଏ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଭୂଭାଗର
ମାତ୍ର ୨୦ ଭାଗ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଙ୍ଗଲ ସୀମିତ ହେଲାଣି । କ୍ରମେ-
କ୍ରମେ ଏହା ଆହୁରି ହ୍ରାସ ପାଉଛି । ମଣିଷ ଆଜି ନିଜ
ସୁବିଧା ପାଇଁ ପାଗଳ । ନିଜର ଆବଶ୍ୟକ ପାଇଁ ଅବିଚାରିତ
ଭାବେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ବିନାନୁମତିରେ କାଠ କାଟୁଛି । ଚେର
କାଠ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ କାଠ ଚେର କରି ପ୍ରଚୁର ଲାଭବାନ
ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ଆଦିବାସୀମାନେ ପୋଡ଼ୁ ଗୁଣ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲସମ୍ପଦ
କରୁଅଛନ୍ତି । କାଠବନ୍ଧୀ କରି ଜୀବନ ଅର୍ଜନ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ତା' ଛଡ଼ା ନୂତନ ଜନବସତି, ରାସ୍ତାଘାଟ ନିର୍ମାଣ, ଶିଳ୍ପ
ବିକାଶ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଜଙ୍ଗଲ ହଣା ହୋଇଯାଉଛି ।
ଏହାଦ୍ୱାରା ଏକ ଭୟାବହ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ।

ଲୋକମାନେ ଭବିଷ୍ୟତ ଚିନ୍ତା ନକରି ଗଛକାଟି ଚାଲିଅଛନ୍ତି । ଗଛ ନଥିବା ସ୍ଥାନ କ୍ରମେ ଭବର ଟଙ୍କା ହରାଉଛି । ମାଟି ଧୋଇ ହୋଇ ଯାଉଅଛି ।

ଗଛ ନଥିବା ସ୍ଥାନରେ ବର୍ଷା ହେବ ନାହିଁ । କାରଣ ଗଛ ଥିଲେ ଜଳବାୟୁ ଆଦି ରହେ ଓ ମେଘକୁ ଆକର୍ଷଣ

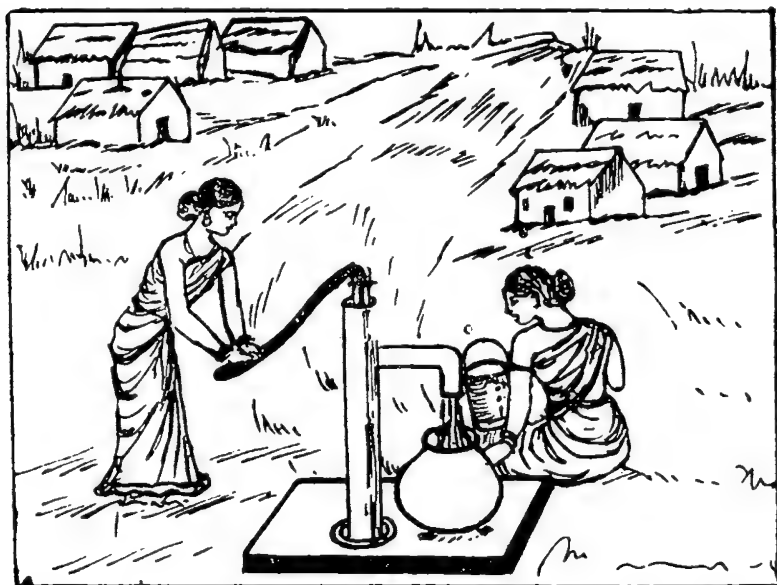

କରେ । ଗଛ ନଥିବା ସ୍ଥାନ କ୍ରମେ ମରୁଭୂମି ପାଲଟି ଯାଏ । କୂଅ, ନଦୀ, ହ୍ରଦ ମଧ୍ୟ ଶୁଖିଯାଏ । ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଉଛି, ଜଙ୍ଗଲ ଲୋପ ହେଲେ ମନୁଷ୍ୟ ଜାତି ବି ଲୋପ ହୋଇଯିବ ।

ଗଛ ଆମକୁ ଅନେକ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷାକରେ । ବନ୍ୟା, ବାତ୍ୟାର ପ୍ରକୋପକୁ ଗଛ ଅଟକାଇ ରଖେ । ଘାଣି ଓ ପବନର ଶକ୍ତିକୁ ଅବଶୋଷ କରି ମନୁଷ୍ୟକୁ ରକ୍ଷା କରେ ।

ଗଛ କାଟି ଦେଲେ ବାତ୍ୟା ଓ ବନ୍ୟାରେ ଘରଦ୍ୱାର ଘାଟି-
ଯିବ । ଲୋକମାନେ ଆଶ୍ରୟ ହୀନ ହୋଇପଡ଼ିବେ । ବସିବା
ପାଇଁ ଗଛ ମୂଳ ବ ମିଳିବ ନାହିଁ ।

ଜିଗୁଟି ଜନ୍ମ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମାଆ ବକ୍ଷରେ ଧୀର
ସ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ସିମିତ ମନୁଷ୍ୟ ବଞ୍ଚି ରହିବା ପାଇଁ
ଜିଗୁଟି ଏ ବୃକ୍ଷ ଲତାକୁ ସୃଷ୍ଟି କରୁଅଛନ୍ତି । ବୃକ୍ଷ ନଥିଲେ
ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନଧାରଣ କରେବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଆନ୍ତା ।
ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରଣୟରେ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ଅମ୍ଳଜାନ ବାୟୁ
କେବଳ ଗଛଝୁଁ ଦେଇଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ବୃକ୍ଷଲତା ଘେରୁ

ସ୍ଥାନରେ ଫୁଲିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ନିର୍ମଳ ବାୟୁ ଆମ ଦେହ
ଭିତରକୁ ଯାଇ ରୋଗ ସୃଷ୍ଟିକୁ ଦୂର କରେ ।

ମନୁଷ୍ୟର ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ବାୟୁ ଯେପରି ଦରକାର,
ସେହିପରି ଜଳ ମଧ୍ୟ ଦରକାର । ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ ଶେଷରେ
ବୃକ୍ଷର ଭୂମିକା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଗଛ ମେଘ ଖଣ୍ଡରୁ ଜଳ
ଶୋଷଣ କରି ନିଜ ପାତ୍ର ଦେଶରେ ସାଇଁ ଚାଲି ଯାଏ । ଆମେ
ମାଟି ଖୋଳିଲେ ପାଣି ପାଉଁ । କୂପ ବା ନଳ କୂପରୁ ନିର୍ମଳ
ଜଳ ବାହାରେ । ମରୁଭୂମିରେ ବା ଟାଙ୍ଗରା ଜାଗାରେ
ଯେତେ ଖୋଳିଲେ ବି ପାଣି ମିଳେ ନାହିଁ ।

ଗୋଟିଏ ଗଛର ପରମାୟୁ ହାରାହାରି ପଚାଶ ବର୍ଷ ।
ଏହି ପଚାଶ ବର୍ଷ କାଳ ସେ କେବଳ ସମାଜର ମଙ୍ଗଳ କରି
ଚାଲିଛି । ସେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପରି ଭାବେ କରୁଛି ।
ନିଜ ଜୀବନ ଧନିମୟରେ ସେ ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନକୁ ରକ୍ଷା
କରିଛି । ଗୋଟିଏ ବୃକ୍ଷ ସମାଜର ଯେତିକି ସେବା କରେ
ତାହା ହାରାହାରି ଝନର ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସହ ସମାନ । କିନ୍ତୁ
ଦୁଃଖର କଥା ମଣିଷ ଏହି ଉପକାରୀ ବଛୁଟିକୁ ଅନ୍ଧ ଭାବରେ
ହାଣି ଯାଉଛି ।

ଜଙ୍ଗଲ କାଟିବା ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍‌ବିଷମତ ବିପଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ।
ମଣିଷ ଜାତି ଘୋର ସଙ୍କଟର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବ । ସେଥିପାଇଁ
ଆମ ସରକାର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଚେତାବନୀ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
ଗଛ ନକାଟିବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଉଛି ।

ସାମାଜିକ ବନ ପ୍ରକଳ୍ପ

ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଶତକଡ଼ା ୮୦ ଭାଗ ଲୋକ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରନ୍ତି । ଦିନ ଥିଲା, ଗାଁ କଡ଼କୁ ଲାଗି ଜଙ୍ଗଲ ଘେରି ରହୁଥିଲା । ସେଠାରୁ ଲୋକମାନେ କାଳେଣି କାଠ ପାଉଥିଲେ । ପ୍ରତିଦିନର ଆବଶ୍ୟକ କାଠ ସେମାନେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲେ । ତା'ଛଡ଼ା ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ସାମୟିକ ଭାବେ ଜୀବିକା ନିବାହ ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଏବେ ମଧ୍ୟ ଅରଣ୍ୟରୁ ହରିଡ଼ା, ବାହାଡ଼ା, ଅର୍ପିଲା, କେନ୍ଦୁଫଳ, ଶାଳଯନ୍ତ୍ର ତେନ୍ତୁଳି, ମନ୍ଥୁଲ, ପାଲୁଅ, ଝୁଣା, ମନ୍ଥୁ, ଶାଳ-ମଞ୍ଜି ଇତ୍ୟାଦି ବହୁ ଜିନିଷ ସଂଗ୍ରହ କରି ଲୋକେ ପେଟ ପୋଷନ୍ତି ।

:

କ୍ରମେ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଲା । ଲୋକମାନେ ବିଶେଷତଃ କାଳେଣି କାଠ ପାଇଁ ଗଛକାଟିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଆଜିକାଲି କେତେକ ଉନ୍ନତ ବଂଶୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଗ୍ୟାସ ବା ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ସାହାଯ୍ୟରେ ଚାଲୁଛି । ମାତ୍ର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସେ ସବୁ ଚାଲୁ ପ୍ରଚଳନ ହୋଇନାହିଁ । ସେ ସବୁ ବ୍ୟୟ ସାପେକ୍ଷ । ଗୋବର, ଖତ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବାରୁ ଗୋବର ଗ୍ୟାସ ଚାଲୁ ପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ଆଶାନୁରୂପ ନୁହେଁ ।

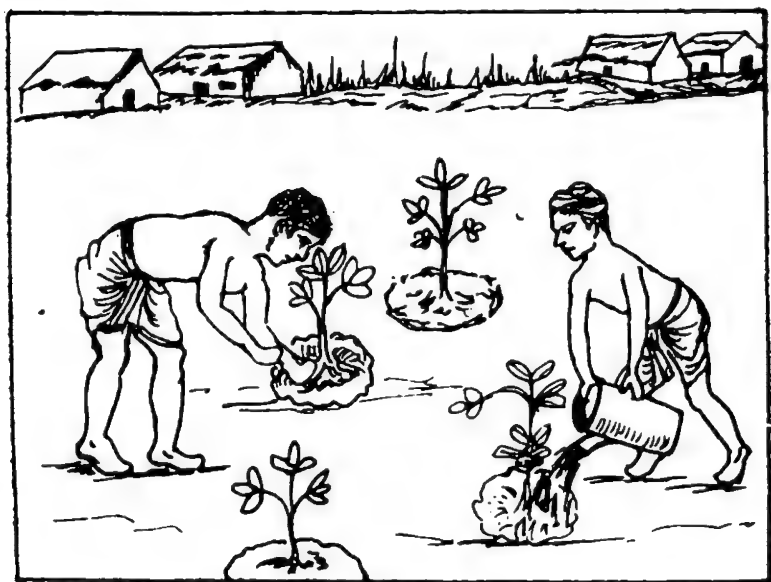
ଏବେ ଏକ ନୂତନ ଧରଣର ବୁଲୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲାଣି । ସୂର୍ଯ୍ୟ କରଣ ଦ୍ଵାରା ଏହି ବୁଲି ଉତ୍ତାପ ପାଇବ । ଏହାକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୁଲୁ କୁହାଯାଏ । ଏହାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରସାର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳକୁ ହୋଇନାହିଁ ।

ତେଣୁ ଏତେ ବିପୁଳ ସଂଖ୍ୟାର ଲୋକେ କିପରି ରାନ୍ଧିବେ ? ପେଟ ଗୁଣ୍ଡୁକ ପାଇଁ ଏ ସଂସାରରେ ସବୁ ନାଟ ଲାଗିଛି । ସରକାର ଯେତେ ମନା କଲେ କି ମଣିଷ କଣ ମାନୁଛି ? ଆଇନ୍ ଗୁଡ଼ିକ କଙ୍ଗାଲରୁ କାଠ ଚୋରୀ କରୁଛି । ନିଜ ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟାଉଛି । ବନ ବିଭାଗରେ ଯେତେ କମିଶ୍ନେରୀ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନେ ସଂଖ୍ୟାରେ କମ । ତେଣୁ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବେ କାଠ କାଟିବା ଅପରାଧକୁ ଚୋକି ହେଉନାହିଁ । ଜଙ୍ଗଲ ସବୁ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଲୋପ ପାଇବାକୁ ଲାଗିଲାଣି । ଏହାର ପରିଣତି ଯେ କି ଭୟାବହ, ତାହା ସାଧାରଣ ଲୋକେ ବୁଝିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ।

ଗାଁ ଗଣ୍ଡା ନିକଟରେ ଯେଉଁ ଜଙ୍ଗଲ ଥିଲା ତାହା ଆଉ ନାହିଁ । ଲୋକମାନେ କାଠ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଏବେ ବହୁତ ଦୂରକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ଘର କରିବା ପାଇଁ ବା କୃଷି ଉପକରଣ ପାଇଁ କାଠ ନିକଟରେ ମିଳୁନାହିଁ । କାଠର ମୂଲ୍ୟ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଚାଲିଛି ।

ତେଣୁ ଗାଁ ଗଣ୍ଡାକୁ ପୁଣି ଗଛ ଲତାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ହେବ । ଲୋକମାନେ ଦୈନିକ ଚାହିଦା ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ପାଖ ଜଙ୍ଗଲରୁ କାଠପାଇ ପାରିବେ । ଖାଦ୍ୟ ରାନ୍ଧି ପାରିବେ ।

ଏଥିପାଇଁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ନୂତନ ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଗାଁ ପାଖକୁ ଜଙ୍ଗଲ ଫେରାଇ ଆଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଗାଁ ମାନଙ୍କରେ ପଡ଼ିଆ, ରସ୍ତାକଡ଼, ଅନାବାଦୀ ଜମି, ଉଜୁଡ଼ି ଯାଇଥିବା ଜଙ୍ଗଲ, ପୋଖରୀ ହ୍ରଦ, ସେତ କଡ଼ ଓ ବାଡ଼ି ବଗିଚାରେ ଛୋଟ ବୋଟ ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ହେବ । ଚନ୍ଦ୍ୟାଳୟରେ ନୂତନ ଗଛ ଲଗାଇ ଉଦ୍ୟାନ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଛାତ୍ରମାନେ ଆଗ୍ରହୀ ହେବେ । ଏହାକୁ ସାମାଜିକ ବନ ପ୍ରକଳ୍ପ ବା ସାମାଜିକ ବନୀ-କରଣ କୁହାଯାଏ ।

ଏହି ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ସରକାର ସବୁ ଓକାର ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ସରକାରୀ

ସାହାଯ୍ୟରେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଏହାର ସୁଯୋଗ ନେବା ଉଚିତ । ଏହା କଲେ କାଠ ଚାହିଦା ମେଣ୍ଟିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ହେବ । ଲୋକମାନେ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟବାନ ଓ ନିରୋଗ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ଏହି ସାମାଜିକ ବନ-ପ୍ରକଳ୍ପକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବନ-ସେବକ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ପ୍ରତିତ୍ୟକ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ମାଗଣାରେ ୨୫୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାରାଗଛ ଯୋଗାଇ ଦେଇ ପାରିବେ । ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ସଂଯବଦ୍ଧ ହୋଇ ଏହି ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିପଡ଼ିବା ଉଚିତ୍ ତାହାହେଲେ ଅଳ୍ପଦିନ ଭିତରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ଲୋକମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ଯିବ ।

ଏହି ଜଙ୍ଗଲର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ନିଜେ ଦାୟିତ୍ବ ନେବେ । ଏହି ଗାମ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକ ସେହି ଗ୍ରାମବାସୀମାନେହିଁ ହେବେ ।

ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ନିଜ ବାଡ଼ି ବଗିଚା ଅଛି, ସେମାନେ ସହଜରେ ନୂତନ ଗଛ ଲଗାଇ ପାରିବେ । ନିଜ ଚାହିଦା ନିଜେ ମେଣ୍ଟାଇ ପାରିବେ । ଭୂମିହୀନ ଲୋକଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସରକାର ଜଙ୍ଗଲ ଚାଷ କରିବାପାଇଁ ଥଇଥାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ମାଗଣାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଚାଷଗଛ ବାଣ୍ଟୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଚାରାଗଛ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଛୋଟ ଛୋଟ ନର୍ସରୀ ଗଠିତ ହୋଇଛି । ଲୋକମାନେ ସେଠାରୁ ଚାଷଗଛ ପାଇ ପାରିବେ । ଏଥିପାଇଁ

ଲୋକମାନେ ସରକାରଙ୍କ ବନବିଭାଗ ସହିତ ଯୋଗା-
ଯୋଗ କଲେ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ପାଇ ପାରିବେ ।

ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଙ୍ଗଲ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା
ଦେଖାଇ ପାରିବ, ସେ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ‘ପ୍ରକୃତି ମିତ୍ର’
ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିବ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ୫ ହଜାର ଟଙ୍କା
ଅଟେ । ସେହିପରି ଭାରତ ସରକାର ‘ଇନ୍ଦିରା ମିତ୍ର’ ପୁରସ୍କାର
ମଧ୍ୟ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଜଙ୍ଗଲ ରକ୍ଷାକରିବା ଓ ନୂତନ ଜଙ୍ଗଲ
ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସବୁ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ
ଓ ସୁଯୋଗ ଦିଆହେଉଛି ।

ଏହି ଯୋଜନା ଦ୍ଵାରା ଲୋକମାନେ କାଠ ପାଇଁ ଆହ-
ନିର୍ଭର ଶୀଳ ହେବେ । ସରକାରୀ ଜଙ୍ଗଲ ସବୁ ରକ୍ଷା ପାଇବ ।
ସବୁ ପ୍ରକାର ପ୍ରାକୃତିକ ବିପଦରୁ ଦେଶ ରକ୍ଷା ପାଇବ ।
ସାଧାରଣ ଲୋକେ ସୁଖରେ ରହି ପାରିବେ ।

ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ

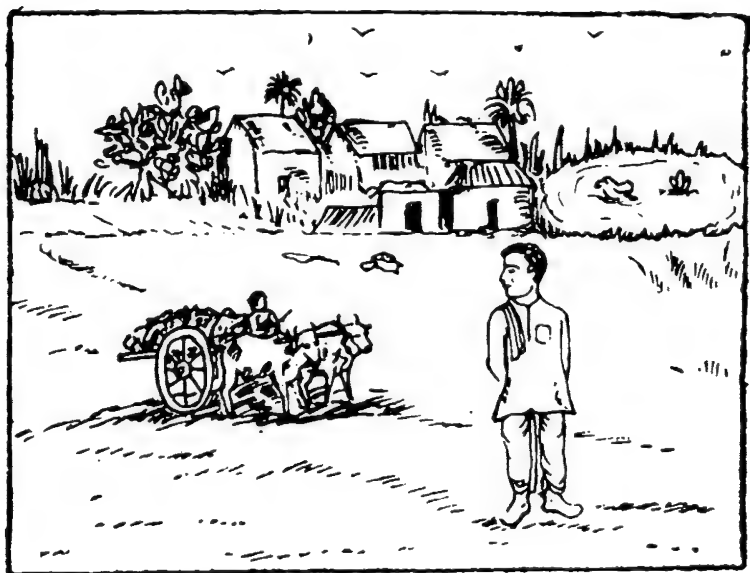
ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଦରିଦ୍ର । ଶିକ୍ଷିତ
ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ବେକାର । ଖଟିଖିଆଙ୍କ ପାଇଁ
କାମ ଅଭାବ । ଏ ଅବସ୍ଥାକୁ ବଦଳାଇବା ପାଇଁ ସାମାଜିକ

ବନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଖୁବ୍ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ସମସ୍ତେ ମିଶି ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ଉନ୍ନତି କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଆତ୍ମ-ନିର୍ଭର ଶୀଳ ହେବେ ।

ସାମାଜିକ ବନପ୍ରକଳ୍ପର ସଫଳ ହେଲେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଅର୍ଥ ନୀତି ସୁଦୃଢ଼ ହେବ । ଏହା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ, ବସ୍ତ୍ର ଓ ବାସଗୃହ ଯୋଗାଇ ପାରିବ । ଲୋକମାନେ କାମ କରି ମଜୁରୀ ପାଇବେ । ସାମାଜିକ ବନୀକରଣରେ ଗାଈ ଖୋଳିବା, ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରିବା, ଚାଷ ଫସ୍ତୁତ କରିବା, କଞ୍ଚା ଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯଂ ଗ୍ରହ କରି ବିକ୍ରୀ କରିବା ଦ୍ଵାରା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ନିୟୁକ୍ତି ମିଳିପାରିବ ।

କୁଟୀର ଶିଳ୍ପର ବିକାଶ ସାମାଜିକ ବନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆଉ ଏକ ଅବଦାନ । ବିଡ଼ି ଚିଆର ପାଇଁ କେନ୍ଦୁପତ୍ର ଖୋଳନା ପାଇଁ ଡିମିଳିକାଠ, ତେଲ ଶିଳ୍ପର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ନଡ଼ିଆ, କାଜୁ, ନିମ୍ବ, କରଞ୍ଜ, ଇଉକାଲି ପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ଗଛ, ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଚାର ମିଳିପାରିବ । ତାହା ଛଡ଼ା ବାଉଁଶ ଗଛର ଉପକାରୀତା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣା । ଏବେ ସବୁ ପ୍ରକାର କାଗଜ ବାଉଁଶ ଓ ଘାସରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି । ତେଣୁ ବାଉଁଶ ଓ ଘାସଗୁଡ଼ି ଖୁବ୍ ଅର୍ଥ କରି ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଅନ୍ତର୍ଗତ ।

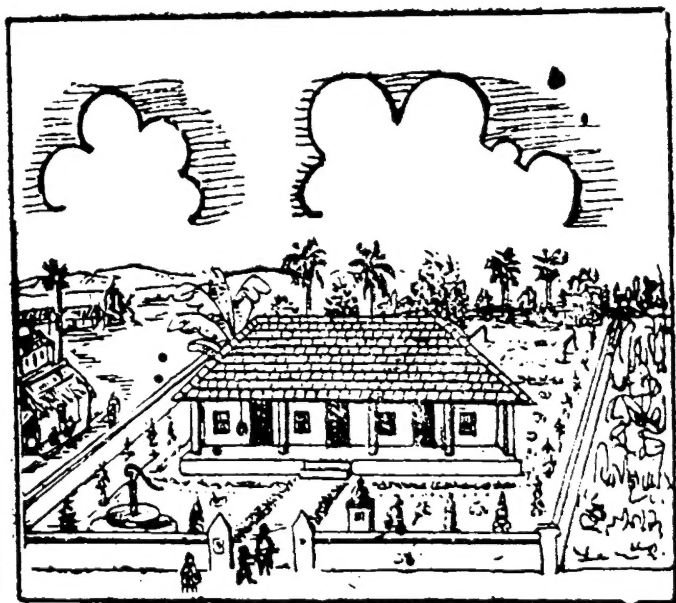
ଲୋକମାନେ ଏହି ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କଲେ
ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଧୂର ହୋଇ ଯାଉଛି । ଗାଁ ଗଣ୍ଡାର
ରୂପ ଦେଖିଯିବ । ଲୋକମାନେ ସୁଖେ ଭାବରେ ବସବାସ
କରିବେ ।

ଲୋକମାନେ ଭଲରେ ରହିଲେ, ଗାଁକୁ ଲୋକମାନେ
ଫେରି ଆସିବେ । ସହର ପ୍ରତି ଆସନ୍ତା ମୋହ କଟିଯିବ ।
ଶିକ୍ଷିତ ବେକାର ମାନେ ଗାଁରେ କର୍ମ ନିୟୁକ୍ତ ପାଇ
ଆନନ୍ଦରେ ରହିବେ । ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବନ ମଧୁମୟ ହେବ ।

ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ଆମ୍ଭେମାନେ ଯେଉଁଠି ପାଠ ପଢ଼ୁଛୁ, ତାହା ଆମ୍ଭର ବିଦ୍ୟାଳୟ । ସେଠାକୁ ଯାଇଁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଠାରୁ ବିଦ୍ୟାଲାଭ କରୁଛୁ । ତାହାଛଡ଼ା ଆମ୍ଭର ଅନେକ ଭଲକଥା

ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଶିକ୍ଷା କରୁଛୁ । ତେଣୁ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସରସ ସୁନ୍ଦର କରି ଗଢ଼ିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛାତ୍ରର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତାହାହେଲେ ଏହା ଗୋଟିଏ ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପରିଣତ ହେବ ।

ସପାସୁତୁର ରହିବା ଗୋଟିଏ ଭଲ ଗୁଣ । ସପା
ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ପଡ଼ିଲେ ପାଠ ମନେରହେ । ନିଜକୁ ସପା
ସୁତୁର ରଖିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ମଧ୍ୟ ସପା ସୁତୁର
ରଖିବା । ସ୍କୁଲ ଆଗରେ ଫୁଲଗଛ ଲଗାଇବା । ସ୍କୁଲ
ପୋଖରୀ ଚୂର ପାଖରେ ନଡ଼ିଆ ଗଛ, କଦଳୀ ଗଛ ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫଳଗଛ ଲଗାଇ ସ୍ଥାନଟିକୁ ସୁନ୍ଦର କରିବା ।
ତାହାଛଡ଼ା ପରିବା ଚୂଷ କରି ଆମ ଖାଦ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଦୂର
କରିବା । ସ୍କୁଲ ଶେଷ ହେଲେ ଏହି ବଗିଚାରେ କାମ
କରିବା । ତାହାହେଲେ ଦେହ ସୁସ୍ଥ ରହେ । ମନ ଆନନ୍ଦରେ
ଭରି ଉଠିବ । ଗଛ ଯେତେବେଳେ ଫୁଲ ଓ ଫଳରେ
ଭରିଯିବ. ସେତେବେଳେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଖୁସିର ସୀମା ରହିବ
ନାହିଁ ।

ଯେତେବେଳେ ପରିଦର୍ଶକଗଣ ଆମ ସ୍କୁଲକୁ ଆସିବେ
ସେମାନେ ଆମ୍ଭ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବେ । ଆମ୍ଭେମାନେ
ଅତିଥିଙ୍କୁ ନାନା ଜାତିର ଫଳ ଓ ଫୁଲ ଉପହାର ଦେଇ
ସେମାନଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ।

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଚୂର ପାଖରେ ଗଛ ଲଗାଇ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ
ସବୁଜ ସୁନ୍ଦର କରିବା । ଫୁଲର ମହକରେ ଚୂରିଆଡ଼ ସୁବାସିତ
ହେବ । ଆମ୍ଭେମାନେ ନିର୍ମଳ କାୟା ସେବନ କରି ଦେହକୁ

ସୁସ୍ଥ ରଖିବା । ଗଛ ଆମ୍ବମାନଙ୍କର ପରମ ମିତ୍ର । ସେ ରହିଲେ
ଆମ୍ବମାନେ ରହିବା । ଗଛ ନ ଥିଲେ ଆମ୍ବମାନେ

ରୋଗରେ ପଡ଼ିବା । ତେଣୁ ସ୍କୁଲ ଗୁରୁ ପାଖରେ ଓ ପୋଖରୀ
ଗୁରୁ ପାଖରେ ନାନା ଜାତିର ଗଛ ଲଗାଇ ପରିବେଶକୁ
ସୁନ୍ଦର ରଖିବା ।

ଗଛରେ ଫଳଟିଏ ପାରିଲେ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ପୂରି
ଉଠିବ । ଆମ୍ବମାନେ ତାହା ଖାଇ ତୃପ୍ତି ଅନୁଭବ କରିବା ।
ଅଧିକ ଫଳ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଲେ, ତାହା ବଜାରରେ ବିକ୍ରୀ
ହୋଇପାରିବ । ସେହି ଧନରେ ସ୍କୁଲ ଘରର ଉନ୍ନତି
କରିବା ।

ପାଠ ପଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆନୁମାନେ ପ୍ରକୃତ ସହିତ ମିଶ୍ରତା କରିବା । ଗଛ ଲତାକୁ ଭଲ ପାଇବା । ଗଛ ମୂଳରେ ପାଣିଦେଇ ତାହାକୁ ବଢ଼ାଇବା । ତାକୁ କାଟିବା ନାହିଁ କି ନଷ୍ଟ କରିବା ନାହିଁ ।

ଠିକ୍ ସେହିପରି ଆନୁମାନଙ୍କର ବାସ କରୁଥିବା ଘର ଚୂର ପାଖକୁ ଗଛ ଲତାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା । ବଡ଼ହେଲେ ଏହି ବାଡ଼ି ବଗିଚାରୁ ଫଳ ଓ ପରିବା ଆମଦାନୀ କରିବା । ତଟକା ଫଳ ଓ ପରିବା ଆମ୍ଭ ଶରୀରକୁ ହିତକର ।

ପିଲାଟି ଦିନରୁ ଗଛକୁ ଭଲ ପାଇଲେ, ବଡ଼ ଦିନକୁ ଏହି ଗଛ ଆମ୍ଭର ବହୁତ ଉପକାର କରିବ । କାମ କରିବାକୁ ଶକ୍ତି ଓ ଉତ୍ସାହ ଯୋଗାଇ ଦେବ । ରୁକ୍ଷିବା ପାଇଁ କାଠ ଯୋଗାଇ ଦେବ । ଗଛ ପରି ପରମ ମିତ୍ର ଏ ସଂସାରରେ ଆଜି କିଛି ନାହିଁ ।

